

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍŤŘKA

Zpravodaj elektrárny Dukovany

3/23

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele
regionu Jaderné elektrárny Dukovany

Odstávka
1. bloku

Rozhovor
Tomáš Man

Letní univerzita
v elektrárně

Vážení obyvatelé regionu Jaderné elektrárny Dukovany,

Je konec září a vy právě v rukou držíte třetí číslo Zpravodaje. Znamená to také, že po teplém létu opět začal školní rok. S tím souvisí informace, o kterou bych se s vámi rád podělil. Od letošního školního roku budou na Střední průmyslové škole v Třebíči studovat místo jedné třídy hned dvě třídy budoucích energetiků. Pokud tedy máte doma osmáka nebo deváťáka se zájmem o techniku, rádi ho ve škole přivítáme a za pár let se může stát zaměstnancem naší elektrárny. S předpokládaným provozem šedesát let i více představuje naše elektrárna spolehlivého zaměstnavatele s dlouhodobou perspektivou.

V průběhu léta probíhala v naší elektrárně jedna z nejnáročnějších odstávek v její historii, a to na 1. bloku. Na tři týdny se k ní z důvodu naplánovaných oprav na společných zařízeních přidala i odstávka 2. bloku. I přes období, ve kterém většina plánuje své dovolené, se nám podařilo vše úspěšně a bezpečně zvládnout, a to i s mírným předstihem. Aktuálně tak máme v provozu všechny čtyři výrobní bloky, které vyrábí čistou bezemisní elektřinu. Poslední letošní plánovanou odstávku zahájíme 13. října na čtvrtém výrobním bloku.

Když se ještě vrátím k uplynulému létu, věřím, že jste si odpočinuli podle svých představ a načerpali tak energii do dalšího období. Rádi jsme i letos podpořili konání řady oblíbených kulturních akcí v okolí elektrárny, jako jsou Folkové prázdniny v Náměšti nad Oslavou, Mezinárodní hudební festival Petra Dvorského, festival Energie pro kulturu. Nechybělo ani oblíbené Letní autokino pod chladicími věžemi, kde návštěvníci svým dobrovolným vstupným podpořili činnost Vodní záchranné služby ČČK Třebíč.

Rád bych vám popřál pěkné chvílky při čtení našeho Zpravodaje, pevné zdraví a hodně elánu.

Krásný podzim přeje

Roman Havlín

ředitel Jaderné elektrárny Dukovany

- 3** Aktuality
- 4** 500 000 GWh čisté bezemisní energie
- 5** Výměna rotorových lopatek
- 6** Rekord infocenter ČEZ
- 7** Nové vozy pro hasiče elektrárny
- 8** Náměšť nad Oslavou
- 9** Letní univerzita
- 10–11** Tomáš Man – rozhovor
- 12** Léto s kulturou
- 13–16** Region mix
- 17** Soutěžení pro dospělé Výtvarný koutek
- 18** Nabídka výrobků a služeb v regionu
- 19** Soutěžení pro školáky

TITULNÍ STRANA Výměna rotorových lopatek – foto Jan Sucharda

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNY DUKOVANY Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.

Registrační číslo MK ČR E 11631.

Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

NAPIŠTE NÁM zpravodajedu@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.

Zpravodaj EDU v on-line podobě www.zpravodajedu.cz nebo www.aktivnizona.cz.

INFORMAČNÍ CENTRUM DUKOVANY OTEVÍRACÍ DOBA denně 9–16 hodin, červenec–srpen 9–17 hodin.

Jaderná elektrárna Dukovany, Infocentrum, Dukovany 269, 675 50 Dukovany, Tel.: 561 105 519,

E-mail: infocentrum.edu@cez.cz

GPS souřadnice: Loc: 49°5'19.133"N, 16°8'42.854"E

ČEZ v Dukovanech spustil první výrobní blok

Energetici Jaderné elektrárny Dukovany ve druhém týdnu srpna připojili k síti první výrobní blok. Ukončili tak mimořádně náročnou plánovanou odstávku, která začala v červnu letošního roku.

V pořadí 37. odstávka prvního bloku byla svým rozsahem více než 20 000 pracovních příkazů jednou z nejrozsáhlejších v historii. V jejím průběhu technici zkontrolovali tlakovou nádobu reaktoru a zvládli čištění jednoho z parogenerátorů, což významně přispívá k zajištění životnosti. Na dvou turbínách provedli kontroly, které se provádí po 8 letech provozu, a vyměnili vysokotlaké části jednoho z rotorů.

Bloková dozorna 1. RB při spuštění bloku po odstávce

„Všechny rozsáhlé kontroly a investice do modernizace Dukovan směřujeme k zajištění nejméně šedesátiletého bezpečného provozu. Následujeme tak příklady světové praxe s tím, že si neustále musíme být jisti stavem klíčových komponent,“ říká člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek.

Náročnost prací zvýšil červencový souběh odstávky s druhým výrobním blokem. „Využili jsme období nižší spotřeby elektřiny a naplánovali práce na zařízení, která jsou společná pro obě výrobní jednotky. Šlo třeba o výměnu klapky přívodního potrubí surové vody do centrální čerpací stanice nebo potrubí cirkulační chladicí vody,“ dodává Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany. Před uvedením bloku do provozu energetici vyměnili 78 palivových kazet za čerstvé a provedli všechny předepsané zkoušky a testy zařízení. V říjnu plánuje ČEZ v Dukovanech ještě odstávku čtvrtého výrobního bloku.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | ČEZ

Hejtman Jihomoravského kraje navštívil elektrárnu Dukovany

Ve čtvrtek 24. srpna navštívil elektrárnu hejtman Jihomoravského kraje Jan Grolich. Ředitel dukovanské elektrárny Roman Havlín jej seznámil se současným stavem a perspektivou provozu po dobu šedesáti let a generální ředitel EDU II Petr Závodský s průběhem příprav na výstavbu nového jaderného zdroje v Dukovanech.

Poté si hejtman v doprovodu ředitele JE Dukovany Romana Havlína prohlédl reaktorový sál, strojovnu a blokovou dozornu č. 1. Zde se i zapsal do pamětní knihy, která je vedena již od roku 1985. Závěr návštěvy patřil prohlídce skladu použitého paliva.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jan Sucharda

500 000 GWh čisté bezemisní energie

ČEZ v Jaderné elektrárně Dukovany vyrobil 500 000 gigawatthodin čisté bezemisní energie. Jde o historický milník, kterého ČEZ dosáhl po 38 letech od uvedení elektrárny do provozu. V rámci elektráren ČEZ jde o historicky nejvyšší výrobu z jednoho zdroje. Díky této bezemisní energii nemuselo být do ovzduší vypuštěno přes 200 milionů tun emisí CO₂, které vznikají při spalování fosilních paliv.

Na přelomu července a srpna dodali energetici Jaderné elektrárny Dukovany do přenosové sítě přesně 500.000 gigawatthodin čisté bezemisní elektrické energie, počítáno za celou dobu provozu od roku 1985. Tato energie by při současné spotřebě stačila na pokrytí celkové spotřeby České republiky nejméně na 8 let.

„Jaderné elektrárny Dukovany a Temelín jsou našimi klíčovými bezemisními zdroji elektrické energie. Od začátku provozu jsme do modernizace a údržby Dukovan investovali desítky miliard korun, které umožní plánovaný bezpečný a spolehlivý provoz k horizontu nejméně 60 let,“ vysvětluje člen představenstva a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek.

Zkušební provoz prvního výrobního bloku začal 3. května 1985. O deset měsíců později energetici spustili druhý výrobní blok a v prosinci téhož roku třetí. Čtvrtý výrobní blok je v provozu od 19. července 1987. Tempo spouštění čtyř bloků v průběhu tří po sobě jdoucích let je historickým úspěchem českého energetického průmyslu, kterého dodnes dosáhlo jen pár zemí světa.

Podíl jednotlivých bloků na celkové výrobě elektřiny od začátku provozu JE Dukovany v GWh.

1. blok	2. blok	3. blok	4. blok	celkem
128 917	123 572	123 179	124 467	500 135

„Díky postupným modernizacím se nám od spuštění elektrárny Dukovany podařilo bezpečně zvýšit výkon všech čtyř dukovanských bloků z původních 440 MWe na současných 500 MWe. Stále hledáme možnosti zlepšování i nová technická řešení, posilující spolehlivost i bezpečnost provozu. Podmínky pro provoz se stále vyvíjí a my reagujeme tak, abychom splňovali všechny současné i budoucí požadavky,“ vysvětluje ředitel elektrárny Roman Havlín.

TEXT | Jiří Bezděk

FOTO | Jan Sucharda

Energetici v Dukovanech při odstávce zkontrolovali parní turbíny, plánovaně vyměnili čtyři rotorové lopatky

ČEZ v Jaderné elektrárně Dukovany v rámci odstávky prvního reaktorového bloku provedl také generální údržbu parních turín a kontroly všech jejich průtokových částí. Takto detailní kontroly se provádí jednou za osm let, což odpovídá 113 tisícům provozních hodin. Zároveň technici v souladu s plánem obnovy zařízení vyměnili čtyři lopatky pátého kola nízkotlaké části turbíny.

V rámci probíhající 37. odstávky prvního výrobního bloku bylo naplánováno téměř 20 000 úkolů pracovních příkazů. Velká část z nich se týkala také sekundární části bloku a osmileté kontroly obou turbogenerátorů. „Při takto rozsáhlých kontrolách musíme demontovat celou statorovou i rotorovou část parních turbín a zkontrolovat všechny vnitřní části zařízení, jako jsou rotor, ložiska, rozváděcí kola a další. Současně s tím probíhá servis generátorů, takže to není nic jednoduchého,“ upřesnil Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Cílem kontrol je zjistit opotřebování po více než 113 tisících provozních hodinách a odhalit vznik možných defektů, korozi a vyčistit zařízení od případných usad. Technici k ověření používají magnetickou kontrolu lopatek a ultrazvukovou zkoušku závěsů lopatek.

„Zkontrolovali jsme stav zařízení a podle plánu vyměnili 4 rotorové lopatky za nové. V případě potřeby reagovat na stav zařízení máme v Dukovanech k dispozici

dokonce dvě kompletní sady rotorů,“ dodal Roman Havlín.

Při výměně lopatek musí technici dodržet vyvážení rotoru, aby při otáčkách 3 000 za minutu nedošlo k rozkmitání rotoru a poškození turbíny. Každá nová lopatka proto musí váhově odpovídat té původní. Povolená tolerance je pouhý 1 gram.

Lopatky 5. rotorové řady nízkotlaké části jsou ty nejdelší, které se v Dukovanech používají. Průměr lopatkového 5. oběžného kola je 324,42 cm. Lopatka je dlouhá 94 cm, váží 44 kilogramů a otáčí se rychlostí 3 000 ot/min. Demontáž, servisní práce, kontroly a opětovná montáž zabere zkušeným technikům více než měsíc. Další měsíc pak provádí testy a zkoušky jednotlivých zařízení před uvedením parních turbín do provozu.

„Elektrárnu Dukovany chceme, stejně jako Temelín, provozovat celkově nejméně 60 let, což odpovídá světové praxi. Tomu musíme přizpůsobovat jak investice, tak i rozsah kontrol. Právě perfektní znalost stavu zařízení je jednou z klíčových podmínek plánovaného provozu,“ vysvětlil rozsah prací člen představenstva a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek.

TEXT | Jiří Bezděk

FOTO | Jan Sucharda

Infocentra ČEZ dosáhla rekord: 89 tisíc návštěvníků za první pololetí je nejvíc od dob pandemie

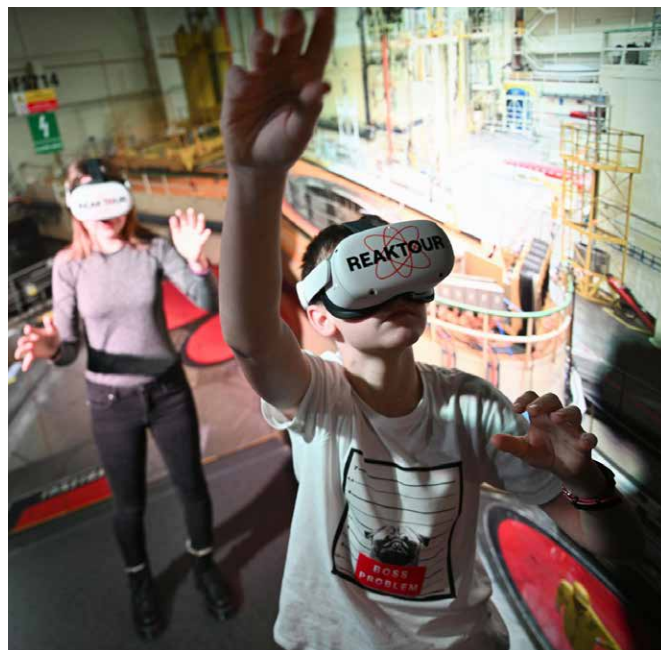
Tahouny zůstávají obě jaderné elektrárny Dukovany a Temelín a přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé stráně. Bodují i speciály: virtuální ReakTour nebo mimořádné prohlídky elektráren. Za první pololetí dukovanské infocentrum navštívilo rekordních 18 001 návštěvníků. Infocentrum Jaderné elektrárny Dukovany patří k nejnavštěvovanějším místům Vysočiny, které je možné navštívit v průběhu celého roku. V průběhu prázdnin byly největšími taháky virtuální brýle s ReakTour nebo mimořádné letní prohlídky do areálu elektrárny. Ve druhé polovině srpna mohli návštěvníci regionu spojit návštěvu informačního centra s projekcí největšího letního kina a autokina pod chladicími věžemi Jaderné elektrárny Dukovany.

Úspěch u návštěvníků mají všechna infocentra a elektrárny ČEZ, která se nadále řadí k největším turistickým magnetům v Česku. Letos od ledna do června jejich branami prošlo 89 619 návštěvníků. To je o téměř dva tisíce energetických nadšenců více než v dosud rekordním roce 2019, po kterém bohužel následovala protipandemická opatření.

Hitem prvních šesti letošních měsíců byly opět oblíbené bezemisní elektrárny. Přes 25 tisíc lidí přilákala obrovská vodní baterie české energetické soustavy na Dlouhých stráních v Jeseníkách. Hranici 18 tisíc návštěvníků překonalo i infocentrum naší druhé jaderné elektrárny v Temelíně. Obnovitelné zdroje pak přitáhly přes 10 tisíc zájemců do specializovaného infocentra v královéhradecké malé vodní elektrárně Hučák.

„Vysoký zájem návštěvníků je pro nás impuls k přípravě dalších novinek. Mezi ty nejoblíbenější v současnosti patří virtuální realita ReakTour, díky které se podíváte až k reaktoru a do dalších nejstřeženějších míst jaderných elektráren Dukovany a Temelín. Aktuálně chystáme novou virtuální realitu zase z jiného elektrárenského prostředí, kterou plánujeme představit letos na podzim. Napovím, že tentokrát vezmeme návštěvníky do jedné z našich vodních elektráren,“ prozradila vedoucí infocenter Skupiny ČEZ Kateřina Bartůšková.

Během vrcholu sezóny na infocentrech ČEZ pravidelně ožívují speciální akce a ani letošní léto nebylo výjimkou. Třeba speciální prohlídky do podzemí vodní elektrárny

Dalešice nebo Lipno. Po celé léto navíc na všech infocentrech ČEZ běžela soutěž pro děti, na které čekal speciální EDUKativní BLOK plný informací a zajímavostí z prostředí jaderné energetiky. Stačilo správně vyplnit jednoduchý energetický kvíz, který děti dostaly na infocentrech od průvodců.

Návštěvnost infocenter ČEZ v prvních pololetích				
2019	2020	2021	2022	2023
87 941	23 264	11 888	65 684	89 619

V letech, kdy návštěvnost infocenter a energetických provozů znamenala pandemie, umožnil ČEZ lidem navštívit elektrárny na dálku díky programu „Virtuálně v elektrárně“. Každodenní živý přenos z virtuálního televizního studia, který se vysílá vždy od podzimu do jara, se stal mezi školami i širokou veřejností natolik populární, že pokračuje i po covidu. Každý ročník navíc přináší novinku v podobě nového typu exkurze. Touto cestou se do elektráren ČEZ dostalo více než 107 tisíc fanoušků energetiky. Letos na podzim se plánuje jeho už čtvrtý ročník a opět se ponese ve znamení novinek.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | ČEZ

Hasiči v elektrárně převzali dva nové vozy se speciální výbavou

Flotila vozidel dukovanských hasičů se rozrostla o dvě nová speciální zásahová auta, detektor plynů s dálkovým přenosem a ochranné bariéry pro ochranu hasičů při požáru tlakových lahví. Ty jim výrazně pomohou u speciálních zásahů spojených s únikem nebezpečných látek, hašením požárů transformátorových olejů nebo zařízení pod napětím.

První z nich je tzv. protiplynový automobil vybavený speciální dýchací a detekční technikou, který jak název napovídá, dodavatel speciálně určil pro zásahy při nežádoucím výskytu technologických plynů, které se při výrobě elektřiny standardně používají, jako například vodík, čpavek nebo dusík. Vedle detekční techniky budou v jeho případě mít hasiči také prostředky pro prvotní zásah s nebezpečnou látkou a dekontaminačním stanovištěm.

Druhý, o poznání větší vůz, je takzvaný kombinovaný hasičský automobil, umožňující současné použití efektivního způsobu hašení vodou, pěnou, halonem a například i hasicího prášku s vodou. Tento režim umožňuje hasičům dopravu hasicího prášku na větší vzdálenost, kterou by šlo případně využít pro hašení transformátorových olejů. „Vedle toho je vybaven také vysokotlakým řezacím a hasicím zařízením,

díky kterému lze hasit v uzavřených nepřístupných prostorech technologií a také zařízení pod napětím až do hodnoty 5,5 kV“, upřesnil Tomáš Richter, vedoucí útvaru požární ochrany JE Dukovany. Klíčky od obou vozidel předal hasičům před nastoupenou jednotkou ředitel elektrárny Dukovany Roman Havlín. „Přeji nám všem, aby nejen nová, ale veškerá technika, kterou tady máme, sloužila jen pro návkyvky možných událostí, ale současně jsem hrdý na vaši pomoc, kterou poskytujete obyvatelům v našem okolí“, prohlásil při předávání Roman Havlín.

Průměrně dukovanští hasiči zasahují mimo elektrárnu cca 60x ročně. V letošním roce mají za sebou už více než 45 zásahů zejména u dopravních nehod, poskytování rychlé předlékařské pomoci, resuscitací a hašení požárů.

Do výbavy dukovanských hasičů přibyla také speciální ochranná bariéra a automatický oscilační monitor pro ochlazování tlakových lahví. V elektrárně se v rámci výroby i servisních prací používají stovky tlakových lahví. Bariéra slouží k ochraně zasahujících hasičů při případném ochlazování lahví při požáru. Jde o speciální nafukovací konstrukci, jejíž vnitřní část tvoří vodní vak, čelní stěna je opatřena certifikovanými balistickými tabulemi. Díky certifikaci na balistickou ochranu je tato bariéra využitelná i pro případné akce speciální jednotky Policie ČR, která sídlí přímo v areálu elektrárny.

Náměšť nad Oslavou

Folkové prázdniny, barokní most, unikátní řeznické muzeum Jana Pavlíčka, závody do vrchu, ale také zámek, spojený s hudebně nadaným šlechtickým rodem Haugwitzů, který býval letním sídlem prezidenta Edvarda Beneše a dnes je hojně navštěvovaný turisty a centrem kulturního života. To vše a mnohem víc je Náměšť nad Oslavou s téměř pěti tisíci obyvateli, v čele se starostou Janem Kotačkou. Letos na jaře si připomněli při velkých oslavách sto let povýšení Náměště nad Oslavou na město.

Nová sokolovna, super moderní kuchyň a také cyklostezka

Vzdělávání dětí zajišťují dvě mateřské a dvě základní školy. Aktuálně rekonstruují školní kuchyni v Základní škole Husova. V supermoderní kuchyni budou od podzimu vařit nejen dětem a učitelům, ale i občanům města za přijatelné ceny. Na střeše školy v budoucnu přibude fotovoltaika, která bude dodávat energii na provoz nové kuchyně. Na jaře dokončili v Náměšti stavbu nové lávky, která vede do Červených domků u zimního stadionu. Je součástí nové cyklostezky podél řeky Oslavy, využívají ji nejen místní, ale i cykloturisté. „Navíc jsme cyklostezku doplnili dvanácti kovanými znameními zvěrokruhu od uměleckého kováře Pavla Tasovského a také přibily relaxační prvky – například houpací síť i pro dospělé, odkud vidí na zámek či dřevěný koberec, připomínající slávu zdejší výroby koberců, kam si může člověk lehnout a sledovat nevšední pohledy na Náměšť,“ upřesňuje starosta Kotačka. Zpočátku roku s velkou slávou otevřeli nově opravenou sokolovnu. Dílo tak zdařilé, že si zasloužilo i ocenění hejtmana kraje – Stavba Vysočiny. Během červencových Folkových prázdnin zde hrál orchestr a muzikanti byli nadšení z akustiky sálu.

Rybník Rathan i zimní stadion

Lidé z okolí jezdí rádi na zimní stadion, od srpna tu trénují hokejisté a bruslí veřejnost. Fotbalisté si sami provozují fotbalový stadion. V areálu Hájek u řeky si sportovci mohou zahrát tenis i beach volejbal, nechybí sportovní prvky pro děti a pro mládež. V horkých letních dnech je vyhledávaným osvěžením rybník Rathan. „Je to takový biotop. Roky zpět máme dobrou vodu, pravidelně ji testujeme a neměli jsme žádný zákaz koupání,“ říká

Z oslav 100. výročí povýšení Náměště nad Oslavou na město

hrdě starosta a dodává, že se jako město starají o břehy, udržují písčnou pláž, herní prvky pro děti. Rekreaanti mohou využít stánky s občerstvením a samozřejmě nechybí toalety.

Kulturní život je v Náměšti ohromný. I díky spolkům

Město zřizuje základní uměleckou školu, dům dětí a mládeže, městské kulturní středisko, služby města a tepelné hospodářství, které mají pod sebou velké blokové kotelny, ty vytápí bytové domy. Spolková činnost je také velmi bohatá. Působí zde Sokol, tělovýchovná jednota, fotbalový klub, Český svaz žen, Automotoklub, Veteran motoklub, myslivci, hasiči, chovatelé, ale i další. Sbor dobrovolných hasičů oslavil v srpnu 150 let od svého vzniku a u této příležitosti získal nový prapor. S Náměští jsou neodmyslitelně spjaty letní Folkové prázdniny, které lákají zájemce ze všech koutů republiky. A v zámku se koná tradiční velká dobrodružná hra pro velké i malé. Na ni v dalších dnech navazuje oblíbený Oživený zámek s nevšedními prohlídkami.

Tři místní části

Jedov, Zňátky a Otradice – to jsou místní části Náměště nad Oslavou. Letos ve Zňátkách například dokončili výstavbu vodovodu a kanalizace, mají nové veřejné osvětlení a nové silnice. „Snažíme se, aby kvetly i naše místní části a myslíme na ně,“ uzavírá starosta Jan Kotačka.

TEXT | Eva Fruhwirtová

FOTO | Eva Fruhwirtová a Jiří Polehla

Jaderná stáž LETNÍ UNIVERZITA vysokoškoláky nadchla

V červenci proběhlo v JE Dukovany 15. kolo stáže pro vysokoškoláky Letní univerzita. 32 studentů technických univerzit odjízďelo domů obohacených o zajímavé informace z oblasti jaderné energetiky. Ale nejen to! Mezi studenty se vytvořila nová přátelství a někteří si odvezli i příslib stipendia a další spolupráce se Skupinou ČEZ.

Letní univerzita je dvoutýdenní stáž, které se zúčastnili vybraní studenti, převážně jaderných, strojních a elektro oborů z celé ČR. Na programu stáže byly nejen odborné přednášky, ale studenty pak nejvíce zaujal provoz elektrárny – reaktorový sál, strojovna, chladicí věže nebo mezisklad použitého jaderného paliva. Po nabitém programu v elektrárně následovala i pestrá odpolední část, během které se studenti podívali například do pivovaru v Dalešicích, pluli po přehradě nebo si zahráli plážový volejbal. Vyvrcholením stáže byla volba „Krále Letní univerzity“.

Na тренаžeru blokové dozorny

Titul letos získal student Jiří Kaňa z brněnského VUT, který nejlépe zvládl znalostní test. Není on, ale i přibližně polovina všech zúčastněných projevila zájem o budoucí spolupráci a pracovní uplatnění v dukovanské elektrárně.

Magda Krčmářová

studentka VŠB-TU Ostrava

Co bylo hlavním důvodem přihlásit se na Letní univerzitu?
K těm nejdůležitějším důvodům rozhodně patřil zájem o energii z jádra; poznání nových lidí, kteří myslí podobně jako já a získání povědomí o tom, kde bych jednou mohla pracovat.

stát uvnitř chladicí věže. Podívat se do okolí reaktoru, bavit se s lidmi a zjišťovat detaily chodu jaderné elektrárny. Bylo to celé naprosto bezkonkurenčně úžasné.

Čím mě Letní univerzita ovlivnila do budoucna?
Dovedu tvrdit, že Letní univerzita byla tak silný zážitek, že mi dokonce nabourala mé rozhodnutí žít trvale v zahraničí. Velmi ráda bych se jednou dostala na pozici operátora, což je dle mého pohledu ta nejlepší pozice, na kterou se může energetik dostat. Tak snad jednou na shledanou v EDU!

Top zážitek z Letní univerzity?

Asi nebudu originální, když řeknu, že to nejlepší bylo

TEXT | FOTO | Linda Navrátilová
Strategický nábor Skupiny ČEZ

Jádrům změny jste vy

Pečujte o elektrickou část jaderného zařízení.
Najděte smysluplnou práci na elitním pracovišti ve vašem kraji.

kde jinde.cz
KARIÉRNÍ PORTÁL SKUPINY ČEZ

Tomáš Man: Pracovat v elektrárně je pro mě pocta

I když je jaderná elektrárna složité a silně automatizované moderní zařízení, nikdy se neobejde bez toho nejdůležitějšího – vyškoleného personálu. Zvláště v oboru měřicích, řídicích, regulačních, bezpečnostních a informačních systémů všeho druhu potřebujeme spolehlivé a zkušené inženýry.

Tomáš je jedním z těch, který si zařízení postupně osahával jako servisní technik, poté pracoval jako inženýrská podpora a nyní pracuje v útvaru „Péče o zařízení“. Ze své kanceláře v sedmém patře provozní budovy vidí celou elektrárnu jako na dlani. Každý objekt a všechna jejich zákoutí v elektrárně detailně zná, stará se totiž o systém elektrické požární signalizace.

I Kdy tě poprvé napadlo, že bys chtěl pracovat v elektrárně?

Pocházím z Číměře a už jako malý kluk jsem říkal tatínkovi, když jsme kolem elektrárny projížděli, že se mi to strašně líbí a že bych tam chtěl jednou pracovat. V té době jsem o elektrárně samozřejmě ještě nic

nevěděl. Mé přání z dětství se stalo skutečností již před 17 lety. Když jsem poprvé vstoupil do elektrárny, konkrétně do strojovny, obdivoval jsem, jak takové složité zařízení může fungovat. Připadalo mi naprosto úžasné, že tam můžu být a ještě za to budu dostávat výplatu 😊. Byla to pro mě pocta.

I Veřejnost se někdy mylně domnívá, že jsou v elektrárně zaměstnání pouze jaderní fyzici, operátoři či bezpečnostní inženýři. Elektrárna ale potřebuje celou řadu dalších profesí a pracovníků, kteří se starají o zařízení a chod elektrárny.

To je pravda, v našem útvaru pečujeme o zařízení elektrárny. Plánujeme jeho údržbu na další roky, vyhodnocujeme stavy a v případě poruchy zajišťujeme opravy. Plánujeme obnovu zařízení a zpracováváme roční hodnocení systému.

Nejčastější profese jsou pracovníci měření a regulace (tzv. maráci), elektrikáři, stavaři, strojaři. Práce jako taková je zde prakticky stejná, jako kdekoli jinde. Specifická je v tom, že před nástupem do funkce jsme velmi pečlivě proškoleni, dále jsme pod kontrolou

Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, probíhají častější kontroly České inspekce životního prostředí nebo musíme mít bezpečnostní prověrky.

Co konkrétně v práci děláš ty?

Pracuji na pozici systémového inženýra systému kontroly a řízení, ale u nás se tomu neřekne jinak než SKŘ. Konkrétně mám na starosti systém elektrické požární signalizace (EPS). Systém EPS je pro většinu z nás to, co „trčí“ na stropě a jednou za 6 měsíců u vaší kanceláře zaťuká servisák a řekne: Dobrý den, my u vás odzkoušíme EPS a vy prohodíte: A nepřijedou hasiči? nebo Nezačne z toho stříkat voda? Ale ve skutečnosti se jedná o komplexní systém, který ovládá vzduchotechnické systémy, požární klapky, armatury hašení – vodní, plynové, aerosolové, přenos na operační středisko podnikových hasičů nebo odstavuje linku 400 kV, pokud by bylo potřeba. Systém EPS se nachází prakticky ve všech prostorách elektrárny. Protože je EPSka požárně bezpečnostní zařízení, je moje práce úzce spjatá s podnikovými hasiči.

Jak ovlivnilo tvou práci, že se v současné době počítá s provozem elektrárny až na šedesát let?

Z toho mám obrovskou radost. Člověk se o zařízení stará, opečovává ho jako svoje vlastní, aby fungovalo spolehlivě a co nejdéle. To je sen každého správce. Mou pozici to konkrétně ovlivnilo tak, že pravděpodobně proběhne ještě minimálně 1x obnova EPS, aby byl zajištěn bezpečný a spolehlivý provoz (poslední celkovou rekonstrukcí prošlo zařízení v letech 2015–2017). Elektrárna je celkově pod bedlivým dohledem, tak věřím, že bude bezpečně v provozu ještě několik desítek let.

Velkým tématem jsou nyní zaměstnanecké benefity nebo udržení rovnováhy mezi rodinným a pracovním životem. Jak se to daří ve tvé profesi?

Systém zastupování u nás na oddělení funguje bez problémů, takže si můžu vzít dovolenou, když potřebuji a vím, že moje zařízení nezůstane bez dozoru. Jako velký benefit vnímám, že můžu využívat pružnou pracovní dobu a vodit děti do školy a školky, když je potřeba. Co se týká rozvoje nebo mé budoucnosti v elektrárně, od loňského roku jsem účastníkem talentového programu ČEZ. Kromě odborných exkurzí, například do rakouské jaderné elektrárny Zwentendorf, která nebyla nikdy spuštěna, jsme nedávno absolvovali rozvojový kurz, kde jsme mimo jiné chodili po žhavém uhlí.

Tomáš Man žije v Třebíči, je ženatý a má děti Štěpánka (9) a Nikolku (5). „Většina mého volného času patří dětem. Pokud se urvu, tak se rád projedu na kole, vydám na ferraty, v zimě zalyžovat. Před dětmi byl můj velký koníček motokros, ale v zájmu bezpečnosti a klidu doma jsem motorku zazimoval a už jí to vydrželo skoro deset let,“ říká Tomáš Man.

Co ti v poslední době udělalo radost, ať už v práci nebo doma?

V rámci novelizace vyhlášky o požární prevenci jsme po řadě jednání s výrobcem, Technickou univerzitou v Liberci a hasiči dosáhli dohody na změně intervalu pravidelných kontrol našeho zařízení. Nebylo to jednoduché, ale podařilo se, a tak jsme společně s našimi hasiči dostali pozvání od divizního ředitele Bohdana Zronka, kde nám za naši práci poděkoval. Tak toho si velmi vážím a udělalo mi to radost. A doma, když jsem koupil synovi dres fotbalisty Mbappého jako odměnu za vysvědčení. Jak už to tak bývá, nevydržel jsem, den před vysvědčením jsem počkal, až děti usnou a dres jsem synovi nachystal jako překvapení do pokojíčku vedle postele. Syn se vzbudil a strašný křik z dětského pokoje, to byla panečku nefalšovaná dětská radost, která se přenesla až ke mně. Škoda, že to s námi také nesdílela manželka, kterou tím vzbudil.

Děkujeme za rozhovor a na závěr, je něco, co bys našim čtenářům chtěl vzkázat?

Pokud máte zájem o zajímavou práci na jaderné elektrárně, která určitě není jednotvárná, přidejte se k nám. Práce tu bude ještě na dlouhou řadu let. Elektrárna vám jistě umožní, tak jako mně, účastnit se řady zajímavých projektů, absolvovat odborné stáže a semináře a mnoho dalšího.

TEXT | Kateřina Foltýnová a Kristýna Vohlídková

FOTO | Jan Sucharda a archiv Tomáše Mana

Podzim klepe na dveře. Jak jste prožili léto?

Letní náladu odstartoval první z velkých open-air festivalů v Jihlavě Vysočinafest. Kapely zvukných jmen přilákaly tisíce návštěvníků. Chinaski, Rybičky 48 nebo třeba Olympic a Jelen byly těmi pravými lákadly jak na tento letní festival v Jihlavě na začátku prázdnin, tak také podobně na Polankafest, který uzavíral měsíc červenec na letním koupališti v Třebíči.

Poslední týden v červenci patřil tuzemské i zahraniční hudbě, která se doslova linula ze všech koutů města Náměště nad Oslavou. Umělci z různých zemí světa jako třeba z Kuby, Íránu nebo Walesu vystupovali v zámecké jízdárně nebo za dobrých podmínek v zámeckém parku, na náměstí nebo v tkalcovně v rámci tradičních Folkových prázdnin.

Koncert Čtyři tenoři s Moravskou filharmonií v zámku Valeč

První srpnovou sobotu odstartoval Mezinárodní festival Petra Dvorského, který nezklamal své tradiční posluchače výběrem repertoáru. Jubilejní 25. ročník zahájili čtyři italské tenoři a Moravská filharmonie Olomouc kvůli nepřízní počasí na zámku ve Valči. Další koncerty se pak odehrály například v pivovaru Dalešice či kostele sv. Markéty nebo na zámku v Jaroměřicích.

O pár kilometrů dál, v Moravských Budějovicích přivítali začátkem srpna mnoho pěveckých osobností. Nejvíce návštěvníků v rámci Moravskobudějovického kulturního léta přilákal David Koller, Iva Budweiserová nebo Vlasta Redl s kapelou AG Flek.

Také Infocentra Dukovany a Dalešice byla o prázdninách přímo našlapaná návštěvníky. Virtuální brýle i speciální prohlídky přilákaly pozornost stovek nadšenců energetiky.

Letní autokino zahájilo 18. srpna filmem Buď chlap

Poslední dva víkendy v srpnu a první v září patřily Letnímu auto/kinu na elektrárenském parkovišti. Devět pečlivě vybraných skvělých filmů zahraniční i tuzemské tvorby navštívilo 4 435 diváků. Komédie, drama, dokument nebo i pohádku shlédli diváci na připravených židlích nebo ve svých automobilech. Dobrovolné vstupné putovalo na podporu činnosti záchranářů ČČK na Dalešické přehradě.

Dvoudenní festival s názvem Energie pro kulturu si užili návštěvníci na začátku září 1.–2. 9. tradičně na Podzámecké nivě v Třebíči. Program nalákal návštěvníky na vystoupení místních spolků, ale zvláště na koncert Ewy Farné nebo třeba Sebastiana, ale také na spoustu dalších doprovodných aktivit včetně charitativního šlapání na Oranžových kolech Nadace ČEZ.

Přelom srpna a září přinesl na třicet představení Malého festivalu LOUTKY. Festival zahájilo na náměstí v Moravském Krumlově Divadlo z Pytlíčku s pohádkou „Jak na obra“. V dalších dnech pak odehrály divadelní soubory z celé republiky představení pro malé i velké diváky.

Podrobnosti k dalším plánovaným a podpořeným akcím ČEZ JE Dukovany najdete na webu www.aktivnizona.cz.

Šárka Růžičková: Stezka Českem byla výzva i splněný sen

Šárka Růžičková bydlí v Dukovanech a pracuje v ivančické nemocnici. V červnu se vydala se svým psem Larou na severní část trasy Stezka Českem. Během třiceti dnů ušla 700 km.

„Před dvěma lety jsem posbírala odvahu – sbalila jsem se, vzala jsem psa a z Příštva jsem vyrazila domů s tím, že přes noc přespím venku. Nikdy předtím jsem pod širákem nespala. Byla to taková zkouška, jestli to půjde,“ vypráví. Během půl roku si nakoupila nové věci a rozhodla se, kterou trasu Stezky Českem půjde, a tu si nastudovala. Začala také víc chodit, aby měla představu, kolik toho zvládne. Vyzkoušela své nové vybavení v Podyjí a také ve Žďárských vrších, kde si zkusila, jestli se nebude bát večer postavit stan. Vybrala si severní část Stezky Českem. Začala v Aši v nezápadnějším bodu České republiky.

„Severní stezka má celkem 1 000 km, já jsem zvládla 700 km. Šla jsem na pohodu. Měla jsem v plánu dojít do Orlických hor. A došla jsem do Jeseníků,“ svěruje se Šárka.

Úplně sama ale nešla. Měla psí doprovod, šestiletou border kolii Laru. V batohu, který vážil patnáct kilo, jí nesla granule. Každý týden měla od rodiny závoz jídla pro sebe i granulí pro Laru. Spala venku pod stanem a využila také penziony po cestě, zvláště když přelo. Pro Šárku byl tento zážitek velkým vyčištěním hlavy a určitě chce pokračovat.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová

Poprvé instruktorkou na letním táboře

Martina Opálková půjde po prázdninách do tercie na Gymnázium v Moravském Krumlově. Letos poprvé si vyzkoušela, jaké to je být instruktorkou na letním táboře v Rešicích.

|| Připravit program pro děti dá určitě zabrat.

Jak to šlo?

Dala jsem si s tím práci, aby je to bavilo. Musím říct, že mi to vzalo docela dost času, ale na druhou stranu mě příprava her a aktivit hodně bavila. Hledala jsem různé inspiraci na internetu a pak úkoly upravovala. Například zašifrovaná přísloví jsem připravovala tak, aby to zvládli mladší i starší. U některých se zapotili i dospělí (smích). Na přípravě programu jsem spolupracovala s tetou a s dalšími.

|| Ty sama jsi byla jako dítě na táboře?

Naši mě poslali jako malou na tábor. Ale bez maminky jsem se bála, tak mě vzali domů. To byl můj jediný zážitek z tábora. Pak už jsem na žádném nebyla (smích).

|| Bydlíš v Rešicích a většina dětí byla odtud, případně z okolí, takže jste se znali? Jak tě brali jako instruktorku?

Možná jsem neznala jednoho, dva – z Horních Dubňan. Ale jinak se známe, protože se setkáváme na společných akcích. Myslím, že mě docela brali a docela poslouchali. A když ne, tak pomohl někdo z dospělých. Bylo to v pohodě a moc jsem si tábor užila.

|| Jaké zážitky si odnášíš? A co příští rok, půjdeš do toho znovu?

Soutěžili jsme v pohybových aktivitách, hráli ping-pong, stříleli ze vzduchovky, byli jsme v jihlavské ZOO, v Permoniu v Oslavanech a na lodi na Dalešické přehradě. Byl to bezvadný týden a příští rok do toho jdu znova.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová

Rádiové království v Běhařovicích. Sběratelskou vášeň sdílí celá rodina

Od střední školy sbírá Radek Cvingrář stará rádia. Dnes jich má ve sbírce přes tři sta. Svoji radost si nenechává pro sebe. Na první červnový víkend u příležitosti běhařovické poutě a také letošního výročí sta let od začátku vysílání rozhlasového vysílání v Česku připravil v Běhařovicích výstavu v bývalé staré hospodě.

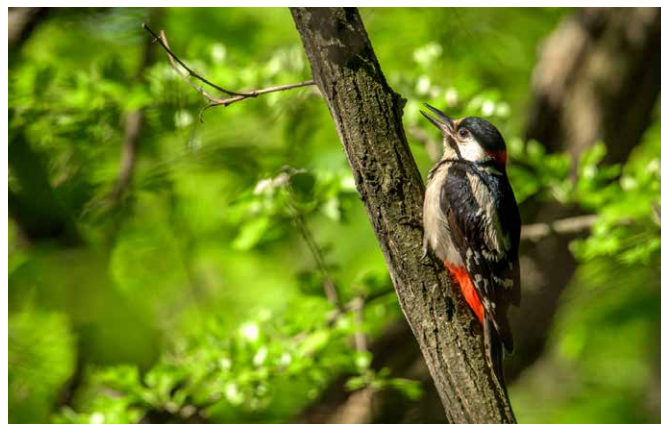
„Jezdílal jsem jako kluk na prázdniny ke strýci do Ostravy. Byl vyučený elektrikář a rád spravoval rádia. Jednou jsme tak večer seděli a on mě začal zkoušet, jestli vím, co je elektronka a jak funguje stará technika. A já jsem fundovaně odpovídal, tak z toho byl docela překvapený. Řekl mi, ať vylezu na půdu, že tam najdu rádio z roku 1935 a když ho rozchodím, tak budu dobřej. Vylezl jsem tam, rádio jsem zapnul do zásuvky a ono hrálo,“ vypráví Radek a ukazuje mi na své první rádio, které stálo u zrodu jeho sbírky.

Podle Radka nebylo zas tak těžké shromáždit různé druhy rádií značky Tesla. Spousta lidí je vyhazovala a pořizovala si nová zařízení, pro sběratele nebyla ještě zajímavá. Když se Radkova záliba rozšířila mezi známými, začali mu rádia nosit. Ale sám je také vyhledává a doslova zachraňuje ze sklepů a půd. Nejstarší rádia pocházejí z dvacátých let. Jeho nadšení sdílí i manželka Eliška a také sedmiletá dcera Tereška, která si vytváří svou vlastní sbírku rádií. V plánu mají postupně vybudovat muzeum. Volné chvíle věnují zvelebování prostor pro výstavu. Eliška prozrazuje, že Radek sbírá i různé další spotřebiče, hlavně značku Eta.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová

Originální stolní kalendář pro obyvatele regionu jaderné elektrárny

Více než 40 tisíc netradičních kalendářů míří mezi obyvatele ve dvacetikilometrovém pásmu okolo JE Dukovany. Stolní kalendář na další dva roky 2024–2025 doplňují makro fotografie fauny a flóry regionu dukovanské elektrárny z hledáčku fotografa Jakuba Mertla. Vedle svátků nebo významných výročí zde lidé najdou informace o tom, jak se chovat v případě mimořádné události. Obdobný kalendář obdrží také obyvatelé druhé české jaderné elektrárny Temelín.

Krásné a čisté prostředí není samozřejmost. Je to především zásluha lidí, kteří zde žijí. Okolí kolem elektrárny hodně oceňují i návštěvy, které k nám jezdí z jiných regionů i zemí. I proto bychom chtěli prostřednictvím fotografií připomenout, v jakém hezkém prostředí žijeme.

„V elektrárně vyrábíme bezemisní energii, a proto je i příroda v jejím okolí velmi pestrá a bohatá. Prostřednictvím kalendářů, jejichž součástí jsou také informace, jak se chovat v případě mimořádných událostí, bychom chtěli ukázat krásy naší přírody i výhody čisté výroby energie,“ říká Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Stejně jako v uplynulých letech budou obyvatelé o způsobu jejich převzetí informováni prostřednictvím obecních či městských úřadů.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jakub Mertl

140 & 40 aneb Hrotovičtí hasiči slavili

Hned dvě kulatá výročí hrotovickým hasičům připadla na letošní rok a ti je spolu s občany Hrotovic i okolních obcí v červnu důstojně oslavili. Sbor dobrovolných hasičů si připomněl 140. výročí svého založení a profesionální jednotka Hasičského záchranného sboru 40. výročí svého umístění do Hrotovic.

Ustavující schůze dobrovolných hasičů se konala 1. dubna 1883 v hostinci U Prátů a ještě téhož dne byl vznik spolku potvrzen obecní radou. Zakládajících členů bylo 36, náčelníkem zvolili Františka Jusu, podnáčelníkem Rudolfa Miseru. Od prvních dnů se jeho členové řídili heslem „bližnímu ku pomoci“. V tehdejší době nebyly žádné státní dotace, a tak prostředky k nákupu stříkačky, výstroje a hasičského nářadí pocházely z darů obce, velkostatku i jednotlivých občanů.

Členové sboru 29. července 1890

V roce 1898 si hasiči z vlastních prostředků pořídili velkou čtyřkolovou ruční stříkačku – v té době velmi moderní. Nyní je umístěna v Muzeu Hrotovicka. V současnosti má sbor 54 členů a jeho starostou je Vladislav Smičík.

Historie vzniku stanice HZS Hrotovice spadá do konce sedmdesátých let minulého století, kdy se začala budovat JE Dukovany. Výstavbu tohoto gigantického energetického díla provázela velká koncentrace stavební techniky, materiálu a lidí. Často docházelo k požárům a jiným mimořádným událostem. Proto zde byla zřízena profesionální hasičská jednotka (tehdy se používal název „požární“). Došlo k tomu 19. listopadu 1979, kdy byla umístěna přímo na staveništi jaderné elektrárny v bývalé obci Skryje v budově někdejší hájovny. Jednotka byla sedmičlenná. V roce 1981 začala JE Dukovany budovat vlastní profesionální jednotku, a tak bylo rozhodnuto o přemístění dosavadní stanice do Hrotovic, což

se uskutečnilo 14. července 1983. Postupně se zvyšovaly stavy příslušníků, v roce 1999 jich sloužilo dvanáct, od roku 2019 je na stanici 15 profesionálních hasičů. Došlo také k dovybavení technikou a věcnými prostředky na úseku strojní, chemicko – technické i spojové služby. Veliteli stanice profesionálních hasičů byli Emil André (1979–2000), Josef Škoda (2000–2008). Od roku 2008 dosud je velitelem Ing. Michal Škoda. Na stanici HZS sídlí i jednotka dobrovolných hasičů a oba sbory velmi dobře spolupracují.

Oslavu zahájil průvod členů hrotovického sboru, sborů okolních obcí a pozvaných hostů společně s dechovou hudbou Horanka a mažoretkami z Hrotovic od hasičské zbrojnice na náměstí, kde byla předána ocenění zasloužilým hasičkám a hasičům. Odpoledne u Horního rybníka patřilo rodinám s dětmi. Vystupovaly opět mažoretky, hrála Horanka, děti dováděly na skákacím hradu a posléze všichni mohli sledovat ukázkou záchranu zraněného po dopravní nehodě. A od osmi večer koncertovaly kapely Loretta, Sto zvířat a A4 Rock. Tečkou za oslavou byl půlnoční ohňostroj.

Rybníky slavily výročí. Pátraly po stopách svého kroje

V Rybníkách před začátkem prázdnin slavili. Obec si totiž letos připomíná výročí 785 let od první písemné zmínky. Hasiči zase 125 let svého fungování. Starostka Lucie Šeinerová předala několik ocenění za zásluhy o rozvoj obce Rybníky. Stejně tak i hasiči předali některým svým členům ocenění a vyznamenání. Sláva to byla veliká – děti z lidového kroužku si připravily taneční vystoupení, zástupy rodáků mířily do školky a do školy, aby si zavzpomínaly na svá mladá léta, a také do kulturního domu na výstavu obrazů místního malíře Juraje Kováče a fotografky Martiny Primové.

„Dárek“ pro všechny občany připravil etnograf z Jihomoravského muzea ve Znojmě Jiří Mačuda, který se vydal po stopách rybnického kroje a postupně se mu ho podařilo zrekonstruovat. K oslavám hrála po celý den dechová kapela

Galáni. „Moc jsme si to užili, příští oslavy budou určitě vícedenní,“ svěřila se starostka a také prozradila, že na podzim vznikne v Rybníkách nová naučná stezka pro děti. Povede kolem vinohradu a přes třešňový sad. Bude na ní několik zastavení s informacemi o místních vinařích a také o včelaření a nebudou chybět ani úkoly pro děti.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová

Deset let zámku Valeč

Ne, zámku Valeč není jenom deset let, ale téměř pět století. V roce 1534 nechal původní tvrz přestavět na renesanční zámek Smil Osovský. Ale v letošním roce uplynulo deset let od chvíle, kdy byl zámek otevřen veřejnosti. Otcem myšlenky zachránit tuto stavbu a zároveň jejím realizátorem byl Ing. Bronislav Vala, majitel firmy V-STAV. Ten zámek v roce 2008 v absolutně zchátralém stavu koupil, provedl generální rekonstrukci a vybudoval z něj luxusní wellness hotel.

Zámecké nádvoří v roce 2008 a dnes

Zámek je dnes pýchou našeho regionu a po zásluze byl oceněn jako Prestižní stavba Kraje Vysočina. Je centrem celé řady společenských, kulturních i charitativních akcí, mimo jiné se v něm již řadu let konají i koncerty v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Petra Dvorského. Bohužel, desetiletého výročí otevření zámku se pan Bronislav Vala nedožil, zemřel náhle o rok předtím. Červnová slavnost tak při mši svaté připomněla i jeho životní dílo.

TEXT | FOTO | Jan Sucharda a archiv

Soutěžte s námi

Podíl žen zaměstnaných v Temelíně a Dukovanech činí 10,9 % a toto číslo dál roste. Aktuálně jich v českých jaderných pracujících 317, což je o 12 % víc než před třemi lety. V horizontu měsíců nastoupí i dívky s titulem jaderných operátorek, dvouletou přípravu na tuto prestižní pozici momentálně absolvují hned tři. Celkově se počet žen v tomto donedávna téměř ryze mužském prostředí přiblížil 11 procentům. Dalších pět je pak ve stipendijním programu, zaměřeném právě na pozice operátorek a reaktorových fyziček. Zaměření žen pracujících v jaderných elektrárnách je velmi pestré: pracují zde jaderné fyzičky, ekonomky, ... **viz tajenku**, stavební inženýrky, chemičky nebo třeba elektrikářky. Další ženy pak působí ve specializovaných dceřiných společnostech a v dodavatelských firmách.

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Který ze členů slavné skupiny Beatles je na obalu desky Abbey Road bosý?

J John Lennon   P Ringo Starr   L Paul McCartney

2. Které slovo je napsáno správně?

A Procedura   E Procedůra   SY Procedůra

3. Česká reprezentantka Marie Horáčková se v Berlíně stala mistryní světa. Ve kterém sportu?

CHO Bojové sporty   B Lukostřelba   Ř Dráhová cyklistika

4. Který stát má na státní vlajce nejvíc modré barvy?

ÁB Finsko   OR Island   I Norsko

5. Co je to pes planus?

O Mozkový nerv   N Kostní výběžek   A Plochá noha

6. Začátečník ve využívání počítačové techniky se v profesní mluvě nazývá

N Lamer   Ž Deby   I Begino

7. Autorem původní opony Národního divadla v Praze byl

K Vojtěch Hynais   T František Ženíšek   C Mikoláš Aleš

8. Do kterého řádu zařazují zoologové zajíce a králíky?

Y Hlodavci   KY Zajícovci   E Damani

Tajenku pošlete mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do 10. listopadu 2023. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla | Tajenka: záchrana dítěte

- Jan Bláha
- Zdeněk Jedlička
- Blanka Cibulková
- Jiří Taras
- Jana Rudyová

Masky/ Proměny/ Identita

Výstavu fotografií Vojtěcha Vlka (1973) připravila pro letošní léto Galerie Malovaný dům v Třebíči. Autor prožil dětství v Moravských Budějovicích a střední školu vystudoval v Třebíči. Po roce 1989 absolvoval ateliér fotografie Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. „Vždy mě fascinovalo vše skryté, tajemné, tak asi i proto se masky, proměny a identita staly hlavním tématem mé volné tvorby,“ řekl fotograf, který se již proslavil svými cykly dokumentárních i portrétních fotografií, mapujících spiritualitu a rituály napříč světovými náboženstvími.

Během prvního lockdownu na jaře 2020 se Vlk vypravil fotografovat portréty a typologii často improvizovaných masek proti koronaviru,

které používali zdravotníci. Další lockdown využil k vytvoření souboru lidských těl s papírovou maskou místo hlavy. Modely pro tuto sérii se mu stali především jeho přátelé a známí. S tématem identity na výstavě souvisí i ukázky z fotografických cyklů účastníků procesí v Andalusii. A nechybí ani soubor indických transgender lidí zvaných Hijras.

Foto Vojtěch Vlk: TranSpiRituals

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny.

Cena inzerátu

1/16 strany – 250 Kč vč. DPH
2/16 strany – 500 Kč vč. DPH

Zájemce o inzerce zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

**Kácení stromů
v omezených prostorech
Zdravotní řezy
vzrostlých stromů
Péče o památné stromy
mobil 608 717 245**

Martin Uhlíř, Lipová 1315, Rosice
www.tree-climbing.cz

FOTO PRO RADOST
Eva Skoumalová
KLUČOV 15

- focení portrétní
- focení dětské
- focení rodinné
- kurzy focení pro ženy a dívky

Tel.: 603 840 964
www.evaskoumalova.cz

ELEKTRO
Palát Miroslav
Sokolská 548, Hrotovice

- oprava převíjení motorů
- oprava vod. čerpadel
- oprava ručního nářadí
- oprava el. spotřebičů

Tel.: 603 833 619
Pracovní doba:
po-pá 8 -17, so 9 -13

OČNÍ OPTIKA
Hana Semotamová

OPTIKA SEMOTAMOVÁ

VAŠE RODINNÁ OPTIKA - KOMPLETNÍ PÉČE O VÁŠ ZRAK!
Rouchovary 329, zdravotní středisko, 1. patro (bezbariérový přístup)

OTEVÍRACÍ DOBA: PO, ST 12 - 17 H tel.: 731 213 919
PÁ 9:30 - 16:30 H email: info@optikasemotamova.cz
http://www.optikasemotamova.cz
fb: Optika Semotamová

FOTOVOLTAIKA PRO VÁS
NÁVRH A REALIZACE FOTOVOLTAICKÝCH SYSTÉMŮ S DOTACÍ

PV SOLUTIONS

+ 420 602 831 255
+ 420 736 624 953

frantisekcerny@pvsolutions.cz
Medlice 20
Medlice 671 40

DASPLOT
PRODEJ A MONTÁŽ PLOTŮ

• VÝROBA
• PRODEJ
• MONTÁŽ
• SERVIS

**KOMPLETNÍ PLOTOVÝ SORTIMENT
BRANKY A BRÁNY**

PRODEJNA TRSTĚNICE u Mor. Krumlova: tel.: **777 595 580**

MONTÁŽE: **777 595 587** VELKOOBCHODNÍ PRODEJ: **777 156 723**

www.dasplot.cz **dasplot@seznam.cz**

**Hostiny v Penzionu Lihovar
Rouchovary**

Hledáte příjemné posezení pro jakoukoli příležitost?

V naší restauraci pro Vás uspořádáme:

- rodinné oslavy
- promoce
- svatební hostiny
- křtiny
- narozeniny

- slavnostní oběd při příležitosti zakončení studia a další akce či oslavy dle vašich požadavků

Více informací na tel.: 720521521 nebo info@penzionlihoar.cz

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.

- arboristika, ošetření stromů
- řez ovocných a okrasných dřevin
- riziková, klasická těžba stromů
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- práce se speciální pásovou plošinou – dosah 18 m
- stříhání živých plotů
- svahové sečení, mulčování trávy
- prodej dřevních štěpků
- provzdušnění kořenového systému-aerace

671 38 Višňové 182
tel.: 606 532 184
e-mail: adamera.sro@seznam.cz

www.adamera.cz instagram

MED

Celoroční prodej - přímo z farmy

- květový ■ lipový ■ akátový ■ medovicový ■ pastovány
- skořice v medu ■ kurkuma v medu ■ kakao v medu
- ovoce a ořechy v medu ■ vlašské ořechy v medu

Račická medovina
Kosmetika z včelích produktů **PLEVA**

Rodinná včelí farma a prodejna KURTINOVÍ
Račice 41, p. Hrotovice
Tel.: 737 363 489, 605 339 043
www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ!
Prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě Vás obsloužíme **KDYKOLIV**, i ve večerních hodinách.

Milí školáci a studenti

zkuste s námi vyřešit hádanky a kvízy a získejte ceny

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Svoje odpovědi (**alespoň dvě musí být správné**) pošlete na korespondenčním lístku nebo pohlednici do 10. listopadu 2023 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.

Uveďte školu a třídu, kterou navštěvujete. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla

- Adéla Jeřábková
- Šimon Kobr
- Štěpán Svoboda
- Natálie Jakšová
- Beata Smyková
- Tadeáš a Timotej Mikovi
- Mariana Sklenská
- Viktor Buchtela
- Anna Vystrčilová

Cesta

Doplňte do tabulky čísla od 1 do 25 tak, aby se každé číslo v tabulce vyskytovalo právě jednou. Pro každou dvojici čísel, která se liší o 1, platí, že spolu musí sousedit buď stranou, nebo rohem. Malý příklad s čísly 1–16 vám určitě pomůže.

10				1
9				20
25				14
5				15

1			13
		16	
	9		
7			4

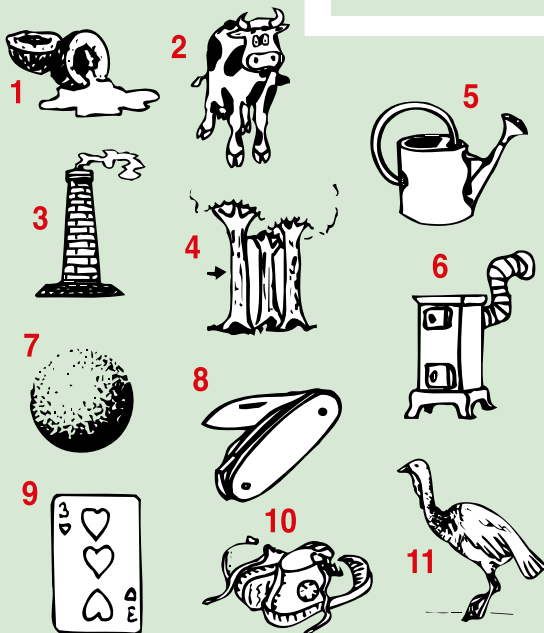
1	11	12	13
10	2	16	14
8	9	3	15
7	6	5	4

Existuje?

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ KIRA BRNO

Podle středověkých představ existovala látka, která byla schopna přeměnit jakýkoli kov na zlato. Říkalo se jí – jak, to už si vyluštíte v **tajence**. Harry Potter vám pomůže s luštěním.

1	K			
2	K			
3	K			
4	K			
5	K			
6	K			
7	K			
8	K			
9	K			
10	K			
11	K			

Ryba

Najděte ukrytý název ryby (začíná stejně jako orgán zraku). Správná písmena určíte tak, že odpočítáte příslušný počet políček s písmeny podle výsledku zadaného početního příkladu. Plamen určuje směr.

G	Á	Ů	D	X	I	E	P	21 : 3		
N	L	N	Ž	13 - 12			E			
Š	T	A	Č				K			
U	Ď	L	H				H	I	M	Č
Ě	Y	R	V	M	A	Ť	11 - 7		W	
6 - 2			O	R	É	Ó			O	
			É	S	P	U			F	
			Í	Ý	Ř	3 x 2			T	B
Ú	Ú	Q	K	B	V				Z	Á
C	O	D	Ň	Y	Ě				J	S

Doplňte

Doplňte do prázdných políček čísla od 1 do 5 tak, aby se nedotýkala dvě sousední políčka se stejnou číslicí (ani rohem). V ohraničených sektorech musejí být všechna čísla od 1 do 5. Jako první doporučujeme vyplnit žluté a modré území.

4		1		
1		2		5
	3			
2		4		3

Stabilní energie každý den

Aby naše země byla silná a soběstačná,
aby naše krajina byla rok od roku čistší.
Proto rozvíjíme jaderné a obnovitelné zdroje
a zrychlujeme přechod k bezemisní energetice.
Proto jsme tu s vámi.

Jsme ČEZ. Jsme Čistá Energie Zítřka.

**ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA**

www.cez.cz